

Recorrent la US-50

Narrativa

Nocilla dream

Agustín Fernández Mallo
Pròleg de Juan Bonilla
Candaya. Canet de Mar, 2006

Lluís Llorca

Julio Iglesias era futbolista i només cantava els gols del Reial Madrid quan el 1963 va patir un greu accident de trànsit que el va obligar a passar un any i mig a l'hospital. Algú li va regalar una guitarra i aquí va començar la seva carrera musical. El juliol del 2004 Agustín Fernández Mallo acabava d'aterrar a Tailàndia, de vacances, el va atropellar un motorista i li va trencar el maluc. Durant els 22 dies que va estar confinat a l'habitació de l'hotel va redactar gairebé la totalitat de *Nocilla dream*. Ningú no li va regalar cap guitarra, però a

l'habitació hi havia blocs de paper, bolígrafs i un televisor per fer zàping.

Nocilla dream és un recull de 113 fragments narratius, tret d'una vintena que són la transcripció d'alguns conceptes científics. L'estil de Fernández, que no cerca un to forçadament literari, és molt llegidor. Només topes amb entrebancs, si això passa, en alguns paràgrafs més teòrics i, en tot cas, és una qüestió de fons i no de forma.

La dispersió aparent del contingut potser va contra la unitat tradicional de la novel·la (que jo no reclamo), però té la virtut de provocar-te una sensació agradable de retrobament quan llegeixes un episodi en què reapareix algun dels molts personatges desencisats que transiten per aquesta obra, formada per històries escapçades que tenen lloc per tot el planeta; històries que en molts casos t'empenyen

a una reflexió de gruixos i en àmbits variats; històries amanides amb dades i opinions diverses (sobre les micronacions, el joc brut d'algunes ONG, la creació artística, el surf, el Che, Borges...) i amb centenars de referents generacionals, amb predilecció pels nord-americans. I tot, cosit amb un fil: la carretera US-50, a l'Estat de Nevada. La US-50, hereva de la Route 66 dels *beatniks*, travessa un desert que empolsina d'aridesa els personatges. Al desert hi ha un sol arbre, immens, amb les branques colgades de calçat de tota mena: un marcador que compta les voltes del món, del que ha creat Fernández i que tu vas recorrent a bon pas.

Tot plegat forma un llibre amè que en moltes ocasions resulta interessant, distret, que enganxa com fer puzles, i en les poques vegades en què no és així pots participar en un canvi d'estructura narrativa, perquè l'obra (de fet, totes, però aquesta més) ens permet triar entre la moltíssima informació que l'autor hi aboca, com qui navega per Internet o mira la televisió.

Agustín Fernández, que treballa de físic, es considera poeta, amant de l'art conceptual, del cinema nord-americà de sèrie B i del moviment musical dels 80. Ha publicat poesia, però aquesta és la seva primera novel·la i forma part de la trilogia, que ja té escrita, *Nocilla Project*.

Fernández espera, cosa lícita, que l'obra no deixi indiferent, o això es dedueix del fragment 107, en què juga amb nou cites maniquees i suposadament documentades que avaluen una obra que ben podria ser la que estem llegint.

Tot i que viu a Palma, l'autor va néixer a la Corunya el 1967, precisament un any abans que Julio Iglesias guanyés el Festival de Benidorm amb *La vida sigue igual*.

El poeta d'Arenys de Mar Salvador Espriu. ARXIU

Contra més Espriu, millor!

Poesia

Indesinenter. Anuari Espriu 1

Punctum / Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu
Lleida / Arenys de Mar, 2006

D. Sam Abrams

Amb el títol *Indesinenter* s'acaba de publicar el primer número del que és un *Anuari Espriu*, una revista dedicada exclusivament a l'estudi de la figura i l'obra del gran poeta. No estem acostumats a luxes d'aquest tipus aquí, però la producció d'*Indesinenter* ho reclama i ho necessita. El gest de la creació d'*Indesinenter* situa Espriu en companyia d'autors com ara W.B. Yeats i Aleksandr Puixkin, que també han generat publicacions especialitzades.

El títol de l'anuari, que ens remet a un poema de *Les cançons d'Ariadna*, ens revela les intencions ocultes de l'empresa que els responsables tenen entre mans. *Indesinenter*, que en llatí vol dir *de manera incessant*, en el context de la revista ens indica que el llegat humà, intel·lectual i literari de Salvador Espriu ha de ser present tothora i que la direcció, la redacció, el se-

cretariat i el consell assessor es comprometen a fer-ho possible. Tasca ben lloable i ben indispensable.

El primer número de l'anuari té un interès extraordinari per a qualsevol lector preocupat pel desenvolupament de la literatura catalana moderna al llarg del segle XX. Inclou una entrevista recent de Joan R. Veny-Mesquida a Raimon Guarnier sobre les difícils relacions entre Espriu i Pla, un assaig de Rosa Delor que ressegueix fil per randa les idees literàries que Joan Fuster tenia respecte a Espriu, una aproximació de Jordi Cerdà Subirachs a la visió que Maria Aurèlia Capmany tenia d'Espriu, les interessantíssimes notes que es van creuar Espriu i Andreu Rossinyol arran d'una correcció de *Laia*, i una petita secció de ressenyes com a colofó. Tots els treballs del primer número són profunds, de gran abast i de gran utilitat. En definitiva, un precedent boníssim.

I per acabar d'arrodonir la jugada, l'edició de Punctum és molt pulcra, a partir d'un bellíssim disseny de Quadrati. Què més es pot demanar? Llarga vida a *Indesinenter*!

La vida no és el que diuen

Narrativa

Fantasmas

Judith Hermann
Traducció de Marisa Presas
RBA. Barcelona, 2006

Aida Segura

Judith Hermann (Berlín, 1970) va guanyar els prestigiosos premis Kleist i Hugo Ball amb el seu primer llibre de contes, *Corales rojos* (Siglo XXI, 2000), i el crític Marcel Reich-Ranicki la considera una de les veus més potents que han sorgit últimament en l'àrid panorama de les lletres alemanyes.

Fantasmas és una col·lecció de relats que impressiona per la concisió i l'austeritat de l'escriptura de Hermann, que, tot i això o més aviat gràcies a això, transmet sensacions amb una intensitat implacable, d'imatge viscuda. Les protagonistes dels contes de Hermann, també narradores en la majoria dels casos, estan arribant o fa poc que han sobrepassat la trentena. Són alemanyes però, per amor, per feina o per ganes, ens les trobem fora del seu país. Només el pri-

Judith Hermann. SP

mer conte transcorre a Alemanya, tots els altres fora de les seves fronteres: Islàndia, Venècia, Karlovy Vary, Nevada, Praga i Tromsø.

Els personatges de Hermann fumen, beuen, prenen el sol, van d'aquí cap allà, parlen, dormen, tenen relacions i les trenquen, després les recorden... viuen la major part del temps en l'hora aquella en què van passant les hores. De manera bastant indolent, sense plans de futur, una joventut europea individualista i cosmopolita, uns personatges complexos que no acaben de trobar el seu lloc al món i que l'autora ens serveix congelats en aquell punt en què t'adones que la vida no és tal com te l'havien explicada.

Amb un estil elegant i laconic, amb una lleugeresa que amaga una profunditat misteriosa, explicant moltes coses sense dir-les, Hermann és una autora a seguir molt de prop gràcies als contes excel·lents i memorables de *Fantasmas*.

El poeta i narrador Agustín Fernández Mallo. AINA LORENTE

Rodar el món

Llibres recuperats

Catalans terres enllà

Xavier Fàbregas
Bruguera. Barcelona, 1967

Oriol Izquierdo

En Xavier Fàbregas ara hauria celebrat els 75 anys, però el 1985 va morir i va deixar, com se sol dir, una mica més orfes la gent de teatre del país, i el

país sencer. Historiador especialitzat en temes teatrals i assagista en el sentit més ple del terme, va escriure i publicar un munt de llibres. Remenant remenant en trobo un que no recordava. Aviat farà quaranta anys, l'abril del 1967, la històrica Bruguera publicava *Catalans terres enllà*, un llibre sobre *Uns altres catalans que no són els altres catalans*, com indica el títol del pròleg que hi va signar Fran-

cisc Candel. Candel fa memòria de la tertúlia del cafè El Vienès, on l'any 1958 es van conèixer, i traça una detallada semblança de l'autor abans de descriure el llibre que som a punt de llegir: un estudi sobre els viatgers catalans que posa a prova els tòpics més estesos i ens descobreix un patrimoni que faríem bé de no oblidar.

En la introducció Fàbregas parla de judicis i prejudicis, i reivindica una ànima

aventurera que no veu incompatible amb el plany de l'emigrant, que encara sabem reconèixer en els cèlebres versos de Verdager. És a partir d'aquí que explorem vides i llegendes en prop de tres-cents pàgines que farien de bon reeditar. A la primera part, *El joc de la veritat i de la mentida*, reporta un cas ben conegut i un altre d'ignorat: la possible catalanitat del viatger de més fama universal, Cristò-

fol Colom, i la dubtosa existència a mitjans del XVIII d'una comunitat qui sap si sefardita tributària del Gran Turc i catalanoparlant, segons els murrís Ticó i Rallatge. Després vindrà una saborosa tria de comerciants i aventurers a la segona part, de missioners i pelegrins a la tercera i, finalment, d'exploradors i viatgers científics. No hi falten Lull, ni els Cresques, ni Domènec Badia, dit Alfí Bei.